

Pla contra el descontrol urbanístic al Pirineu

La Generalitat vol concentrar el creixement al voltant de 12 municipis i protegir el medi natural

El projecte inclou l'obertura de 104 quilòmetres de carreteres i el condicionament de 54 més

XAVIER HOSTE
BARCELONA

La reordenació urbanística per controlar el creixement indiscriminat a l'Alt Pirineu i la Vall d'Aran és el gran objectiu de l'avantprojecte de pla territorial que la Generalitat va presentar ahir a Sort, normativa que vol impulsar un desenvolupament «ordenat, eficient i sostenible» al Pirineu. El pla preveu evitar la dispersió urbana i reforçar els principals nuclis municipals.

Per ordenar el creixement, el departament de Política Territorial i Obres Públiques vol potenciar l'activitat econòmica de tota la zona reforçant el paper de les principals 12 ciutats i pobles pirinencs (Sort, Puigcerdà, Tremp, la Seu d'Urgell, Viel·la, Lès-Bossost, Esterri d'Aneu, el Pont de Suert, la Pobl de Segur, Organyà, Oliana i Bellver de Cerdanya). Aquests eixos han d'actuar «com a pols vertebradors i prestadors de serveis del territori», en paraules del secretari de Planificació Territorial, Oriol Nel·lo, d'un Pirineu «de petites ciutats en xarxa».

ESPAIS OBERTS PROTEGITS / El pla territorial, el primer dels set que pensa tirar endavant la Generalitat, se centra també en la protecció dels espais oberts i en la potenciació de les infraestructures de mobilitat. A partir de tres nivells de protecció del sòl —especial, territorial i preventiu— la normativa fomenta la preservació del paisatge i garanteix sòls agrícoles, ramaders i forestals que siguin productius.

La protecció especial serà per a aquells espais oberts que actualment ja estan protegits sectorialment per la legislació ambiental i aquells que el pla considera que tenen un «elevat valor agrícola o forestal, un valor ecològic a nivell regional o comarcal, un especial interès cultural i paisatgístic» o que tenen una funció destacada en el que la Generalitat defineix com a «connectivitat ecològica».

Bàsicament, les àrees de protecció agrícola figuren al llarg dels rius Segre i Noguera Pallaresa. Aquests espais tindran el règim de «sòl no ur-

banitzable» i no es podrà portar a terme cap actuació per edificar o transformar el sòl que pugui «afectar de manera clara el sistema ecològic o el paisatge», segons va dir Nel·lo.

POTENCIAR LES COMUNICACIONS // Igualment, l'avantprojecte garanteix l'accessibilitat exterior per carretera i ferrocarril, i estableix prioritats en la millora d'infraestructures amb la proposta de 104 quilòmetres nous de carreteres, amb variants, túnels i nous accessos, i el condicionament de 54 quilòmetres més de la xarxa actual. En el pla queden deli-

mitats quatre eixos de connexió (Occidental, Pallars, Segre i Llobregat) per situar l'Alt Pirineu i l'Aran en els fluxos transpirinencs de persones i mercaderies.

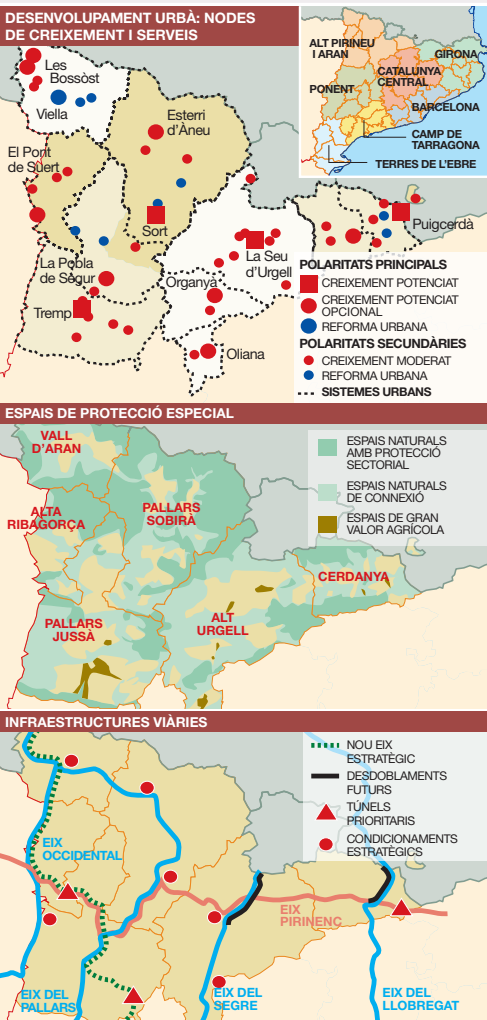
Amb la vista posada en el 2025, el pla marca com a actuacions prioritàries, entre d'altres, la construcció del túnel de Toses, el condicionament del coll de la Creu de Perves —entre la Pobl de Segur i el Pont de Suert— i del coll de Comiols —entre Artesa de Segre i Tremp—, la segregació de la carretera N-230 i la millora del Port de la Bonaigua. També remarca les actuacions de millora en les línies ferroviàries Lleida-la Pobl de Segur i Ripoll-Puigcerdà, i la posada en marxa de l'aeroport regional de l'Alt Pirineu i Andorra.

QUATRE MESOS AL PÚBLIC // Després d'haver-lo presentat als membres de l'Institut de Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i l'Aran (IDAPA), el pla serà sotmès ara a consulta pública per un període de quatre mesos. En aquest espai de temps, els ajuntaments del Pirineu i els consells comarcals hi podran fer les seves al·legacions. Una vegada incorporades les modificacions, el projecte serà aprovat, segons Oriol Nel·lo, i tret a informació pública i institucional durant dos mesos.

«Ens agradaria poder-lo aprovar abans de final d'any», va apuntar Nel·lo, que va recalcar el paper dels ajuntaments «per intervenir en el procés de consulta, elaboració i planificació del pla». «És un procés garantista que intenta assegurar la participació de tothom per evitar problemes».

Aquesta reordenació del Pirineu està emmarcada en el compromís del Govern tripartit d'impulsar els set plans territorials parcials en què va quedar dividida Catalunya des de l'any 1985 (Terres de l'Ebre, Ponent, Alt Pirineu i Aran, Camp de Tarragona, Comarques Centrals, Àmbit Metropolità i Comarques Gironines), després de l'aprovació del pla territorial general de Catalunya. El proper pla que la Generalitat preveu presentar és el que afecta les Comarques Gironines i que suposa la reordenació de l'Empordà. ■

El pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran



La reordenació del territori ► Els plans de futur

Pàgines 38 i 39 ◀◀▶▶



RAMON GABRIEL

►► **Nucli emergent** ► Imatge de Sort, un dels municipis que han d'encapçalar el creixement del Pirineu, ahir.

menta que, fins ara, als pagesos del Pirineu no se'ls prenguéss del tot seriosament: «Se'ns ha tingut com a simples jardiniers, per mantenir en condicions el paisatge i perquè, quan arribessin els turistes, poguessin admirar la tasca tan bona que fem».

La verdadera preocupació dels habitants de la muntanya és veure com compatibilitzen aquest creixement amb l'entorn natural privilegiat on viuen i que és el seu principal actiu. «No podem concentrar tot el nostre creixement en el turisme», afirma Agustí López, alcalde de Sort i diputat de CiU al Parlament de Catalunya, que demana a la Generalitat que no obliï que la comarca requereix «un polígon industrial, destinat a companyies de serveis, tallers o petites empreses agroalimentàries de poc impacte ambiental».

La ciutat de Sort, que fa temps que reclama que se li doni un paper més preponderant en l'organització territorial del Pirineu, ha rebut «amb satisfacció» l'avantprojecte. Però, segons l'opinió de l'al-

La muntanya surt de la letargia

Les sis comarques pirinenques van registrar el 2003 l'augment econòmic més elevat de Catalunya ≡ Els habitants demanen millores i ajudes per mantenir el creixement

REPORTATGE



MARÍA JESÚS IBÁÑEZ
LLEIDA

El Pirineu s'ha començat a despertar d'una letargia que ha durat gairebé 50 anys amb el dinamisme del que intenta recuperar costí el que costí el temps perdut. Comarques com la Vall d'Aran i la Cerdanya se situen avui en dia entre les de més renda per càpita d'Espanya, mentre que el Pallars Sobirà –que va arribar a ser, juntament amb les Garrigues i la Terra Alta, el territori català més empobrit i despopulat– va viure, el 2003, un creixement econòmic del 4,12%, només superat a Catalunya pel 6,14% de l'Alta Ribagorça.

Entre el 1991 i el 2001, la Vall

d'Aran va registrar un increment en el nombre de residències del 49,1%, segons l'últim informe de conjuntura publicat per Caixa Catalunya. Va ser fruit, sobretot, del dinamisme de la construcció, que va créixer un 6,57%, i de l'activitat industrial, principalment del sector hidràulic, amb una alça del 3,58%.

Recursos privats

El responsable de la Unió de Pagesos a la Cerdanya i regidor del PSC a Bellver, Joan Bagaria, creu que fins ara s'ha crescut gràcies a la iniciativa del sector privat, «que ha invertit recursos pel seu compte, en uns pobles amb comunicacions i infraestructures deficientes». Propietari d'una explotació lletera, aquest ramader immers en la política local la-



RAMON GABRIEL

►► **Inversió en carreteres** ► Obres a la via de Tremp a la Pobla de Segur.

► LA INQUIETUD

L'alcalde de Sort diu que el creixement no s'ha de «concentrar en el turisme»

calde, és imprescindible que el municipi recuperi «el jutjat d'instrucció que històricament ja va tenir i que va ser eliminat per un decret franquista del 1967».

Sense una línia de tren en condicions i sense un eix de comunicació que realment uneixi les valls entre si –a l'espera que Foment acabí d'una vegada la N-260– cada comarca del Pirineu ha anat organitzant el seu creixement en funció dels seus propis criteris. Turisme cultural, a l'Alta Ribagorça; el motor de la neu, a la Vall d'Aran i la Cerdanya; esports d'aventura, al Pallars Sobirà. Els habitants de l'Alt Urgell, la comarca més influïda per Andorra, i els del Pallars Jussà són els que més bé han sabut preservar el sector primari. Totes dues han desenvolupat una important indústria agroalimentària basada en una potent ramaderia i l'agricultura de regadiu. ≡